

Coronaens ansigter

Steno Museet har indsamlet mange coronarelaterede genstande – også forskellige coronakritiske effekter.

Coronaepidemien har haft mange ansigter og har det stadig. Der har været rynkede bryn af bekymring over høje smittetal, men på den anden side også rynkede bryn over angstindgydende statistikbehandling. Vi har hørt og set ting, som vi aldrig har hørt og set før.

Indimellem har vores ansigter været tildækkede af masker – eller mundbind – så vi kun har kunnet se hindens øjne. Vi har stillet mund og næse til rådighed for vatpinde, og snot og spyt er blevet analyseret for virus.

På gaden

“Selvudnævnte ‘coronabetjente’ provokerede medborgerne ved at kommentere på deres adfærd i det offentlige rum,” skriver Morten

Skydsgaard i bogen *Fra pest til corona*. Disse betjente kunne man f.eks. opleve, når byens fortove umuligt lod en holde to meters afstand til ens næste, hvor gerne man end ville. Der var angst og usikkerhed, og nogen satte sågar rammer om deres Facebook-profil-billeder, hvorpå der stod: “Stay the Fuck at Home”. Man positionerede sig mere eller mindre – og nogle gik på gaden for at demonstrere mod det hele.

En af demonstranterne opfordrede til, at man ikke ukritisk skulle fæste lid til myndighedernes coronafortælling. Foto: Mary Marie Kromann.

Demonstrationer

Som led i Steno Museets indsamling af genstande fra covid-19-pandemien indgik også en dokumentation af modstand mod myndighedernes epidemibekæmpelse. En kritik af myndighederne, som udviklede sig et halvt år henne i epidemien, og i nogle tilfælde udviklede sig til optøjer med fysisk konfrontation med politiet. Optøjer mod myndighederne er et velkendt fænomen fra udlandet, f.eks. fra en 20-30 engelske byer under den europæiske koleraepidemi i 1830'erne. Men optøjer under epidemier har så

vidt vides aldrig fundet sted på dansk jord. Under pesten i København i 1711 protesterede borgere mod myndighedernes husvisitationer, og forladte huse blev plyndret, men optøjer fandt næppe sted.

Under covid-19 var de mest omtalte demonstrationer organiseret af gruppen *Men in Black*, hvis Facebook-gruppe fik 25.000 medlemmer på en måned. I Aarhus organiserede den lokale gruppe *Aarhus Vågner* demonstrationer hver fredag foran Rådhuset. Kendeteggende for begge grupper er, at de var løst organiserede, og at man til demonstrationer så alt fra 60-årige til unge med indvandrerbaggrund.

Museet er med

En medarbejder fra Steno Museet valgte at gå med i nogle af disse demonstrationer med henblik på at indsamle effekter for eftertiden. Det var på flere måder en spændende oplevelse at være "participant observer", som det kaldes i den klassiske etnografi, når fortrinsvis vestlige akademikere slog sig ned og levede sammen med oprindelige folk. Således har Steno Museets

Der blev demonstreret med både lyd og lys på Rådhuspladsen i Aarhus.
Foto: Mary Marie Kromann.

medarbejder gået sammen med demonstranter med fakler og skilte med tekster som "Medicinsk Frihed" og "Nej til medicinsk diktatur." Skiltene blev indsamlet til museet for at dokumentere et hjørne af coronaepidemien – det corona-skeptiske.

Noget af det mere radikale, museets medarbejder oplevede, var en yngre mand, der stod og kiggede på medarbejderen under demonstrationen, mens han førte sin finger hen over halsen som en nonverbal trussel.

Her blev "the participant observer" lidt overrasket.

Ved demonstrationerne har der både været tommelfingre op og ned hos dem, der betragtede optagene. Sværest var det, når betragterne blev meget vrede over eller provokerede af demonstrationerne. Men ofte var der rolige og veltalende demonstranter, som appellerede til forståelse fra begge sider. Sådan at ingen af parterne led ansigtstab, kunne man sige.

Mary Marie Kromann og
Morten Arnika Skydsgaard